

185.

Av fru **Rydh Munck af Rosenschöld m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till bidrag till högre goss- och samskolor, till högre flickskolor och till enskilda mellanskolor.*

De statsunderstödda enskilda läroanstalternas lärarkårer ha alltsedan 1918, d. v. s. i över 25 år, väntat på en definitiv löne- och pensionsreglering. En sådan har också ställts i utsikt av statsmakterna, men ännu ej kommit till stånd. Genom tillfälliga löneförbättringar m. m. ha dock lönerna succesivt ökats. Men för de största grupperna av lärare äro lönerna alltför låga, inte minst med hänsyn till den ökning av arbetsbördan, som gjort att dessa lärare beträffande tjänstgöringens omfattning och övriga arbetsuppgifter kommit att intaga samma ställning som motsvarande kategorier kommunalt anställda lärare.

Då för sistnämnda skolors lärare löne- och pensionsregleringar numera äro genomförda, hade man kunnat förvänta, att den kår, varom här är fråga och vars medlemsantal under senare år starkt reducerats på grund av kommunalisering av ett stort antal privata högre flickskolor, trots det ansträngda statsfinansiella läget, skulle få sin länge väntade löne- och pensionsreglering genomförd.

I skolöverstyrelsens anslagsäskanden (se årets statsverksproposition, åttonde huvudtiteln sid. 322—324, 326 och 328) har också framhållits, »att endast hänsyn till det statsfinansiella läget har avhållit överstyrelsen från att begära en reglering av de privatanställda lärarnas löner».

Överstyrelsen konstaterar nödvändigheten av ett bibehållande i viss utsträckning av privata högre skolor och betonar, att det på grund av den låga lönenivån för privatskolornas lärare blivit allt svårare för dessa läroanstalter att i konkurrensen med statliga och kommunala skolor »förvärva och behålla väl kompetenta lärare».

Då överstyrelsen för närvarande endast anser sig böra föreslå en viss höjning av den tillfälliga löneförbättringen, sker detta i medvetande om att ett dylikt förslag måste anses som ett provisorium, och styrelsen förordar livligt en utredning rörande de privatanställda lärarnas löne- och pensionsförhållanden. Den tillfälliga löneförbättringen föreslås av överstyrelsen höjd med 30 % för budgetåret 1944/45 för vissa i förslaget närmare angivna kategorier av lärare vid förevarande enskilda högre skolor. Därjämte förutsättes att uppdelningen av den tillfälliga löneförbättringen i två grupper för vissa timplärare skulle borttagas.

Skolöverstyrelsens förslag till ändrade grunder för beräkning av den tillfälliga löneförbättringen har av allmänna lönenämnden tillstyrkts.

I statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln, punkterna 136, 137, 138, har departementschefen icke ansett sig kunna föreslå någon höjning av anslagsposterna för tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid de privata goss- och samskolorna, de privata högre flickskolorna och de enskilda mellanskolorna. I motiveringen medges emellertid, att det ekonomiska läget för flertalet privatskolor är sådant, att åtgärder för åstadkommande av en förbättring »i längden äro ofrånkomliga». Departementschefen betonar, att det av skolöverstyrelsen framlagda förslaget i och för sig icke synes kunna ge anledning till någon väsentlig erinran, men har dock sett sig nödsakad släppa tanken på att förorda förslagets genomförande från och med nästa budgetår.

Det kan knappast förvåna någon, att en stor besvikelse kommit till uttryck bland de privatanställda lärarna vid underrättelsen om att inte någon som helst ökning i anslagen för tillfällig löneförbättring äskats i statsverkspropositionen för att i någon mån utjämna den avsevärda löneskillnaden mellan de enskilda skolornas lärare å ena sidan och de kommunalt anställdas å andra sidan.

Vi få på det varmaste understryka vikten av att de lärarkategorier, som tjänstgöra vid de statsunderstödda högre privata skolorna, med det snaraste måtte komma i åtnjutande av definitiv löne- och pensionsreglering.

Under hänvisning till vad som ovan anförts, få vi med instämmande i det av skolöverstyrelsen framlagda förslaget om förstärkning av den tillfälliga löneförbättringen för vissa kategorier av lärare vid enskilda högre skolor för budgetåret 1944/45 hemställa,

att riksdagen måtte

dels besluta höjning av den tillfälliga löneförbättringen för budgetåret 1944/45 i enlighet med skolöverstyrelsens förslag (statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln)

a) åt lärare och lärarinnor vid högre goss- och samskolor (punkt 136) med i runt tal 78 000 kronor,

b) åt lärare och lärarinnor vid högre flickskolor (punkt 137) med i runt tal 86 800 kronor och

c) åt lärare och lärarinnor vid enskilda mellanskolor (punkt 138) med i runt tal 7 200 kronor,

dels ock för ändamålet anvisa för budgetåret 1944/45 behövt extra förslagsanslag på i runt tal 172 000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1944.

Hanna Rydh Munck af Rosenschöld.

Ebon Andersson
i Stockholm.

Ruth Gustafson.

Kerstin Hesselgren.